

Erdély

ALAPÍTVÁ 1892-BEN

Új sorozat, 161. szám
2022/2.Az Erdélyi Kárpát-Egyesület
– Kolozsvár 1891 Értesítője

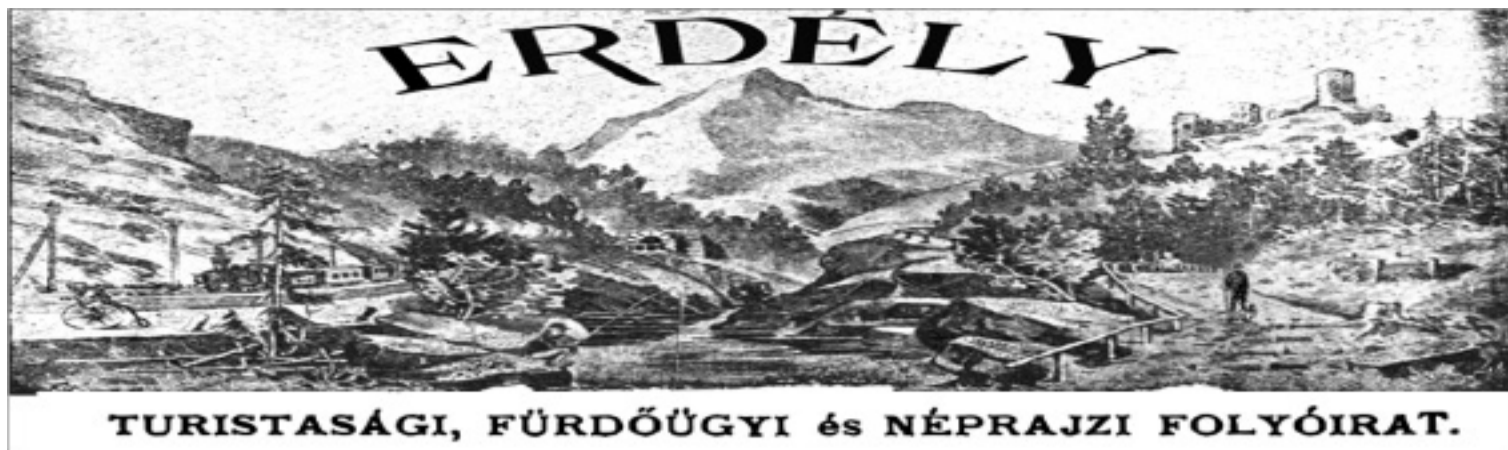
Szerkesztőség (info@ekokolozsvar.ro):

Kerekes Edit,

Kismihály Boglárka,

Tóthpál Tamás.

Főmunkatárs: Pál Gyöngyi

A következő lapszám megjelenik:
2022. március 18.

Évkezdés: havas sziklák, régi mondák és elfelejtett kilátók

A természet mindig és minden évszakban szép. Szép akkor is, amikor beköszönt a tél és fehér hótakaró borítja a tájat, zúzmara vonja be a fák ágait. Ilyenkor csak egy kis merészség kell, hogy kilépjünk szobánk melegéből és néhány óras sétára induljunk. A ködös, nedves december után januárban végre havas túrákon vehettünk részt, bár amerre jártunk, a hóréteg nem volt nagyobb 10-15 cm-nél, de frissen hullott, csikorgott a talpunk alatt és élveztük a kellemes téli hangulatot.

PÁL GYÖNGYI

Az új év túrái között január 15-én a Kőközi-szoros szerepel, amelyet Kovács D. Zsuzsa, a kolozsvári EKE elnöke és túravezetője szervez. Reggel 8 órakor a Széchenyi téri volt Flip üzlet elől kibuszszal indul a csapat. A Kőközi-szoros a Torockói-hegységben található Torockó és Nagyenyed között, Torockógyertyános (Vălișoara) közelében, ahol autót vezet a 250 méter magas sziklák között. Az elmúlt hetek borús időjárásával ellentétben ezen a napon szép, tiszta az ég, köd sincs, a hőmérő higanyszála néhány fokot mutat fagyponthoz, és a tájat hó borítja.

Torda felé megyünk, majd betérünk az Aranyos folyó völgyébe. Áthaladunk az Aranyos hídján és a Remete-patak mentén folytatjuk utunkat a mesebeli szépségű Torockóra, onnan Torockószentgyörgyre, szembe velünk már kirajzolódik a Kőközi-szoros bejáratának jellegzetes, V alakú körvonala, aztán Torockógyertyános következik, és elérjük a szoros bejáratát. Már a bejáratnál szembejön a hatalmas, meredek sziklaorom, tetején keresztel, ez a 773 méter magas Csetátye. A Kőközi-szoros 3 km-es sziklaszurdok, amit az Enyed-patak hozott létre, az aszfaltos út itt magas sziklafalak között halad. A sziklák peremén turistautak vezetnek, onnan felülnézetből is megtekinthető a szoros. A barlangokkal, vízesésekkel tűzdelt környék feltárása Czárán Gyula nevéhez kapcsolódik. Megállunk, a parkolóban már várnak a Marosvásárhelyről érkező EKE-s túratársak. Üdvözljük egymást, majd elindulunk a szoros jobb oldalának bejárására. A gyalogtúra közepes nehézségű, 7-8 km hosszú 500 m szintkülönbséggel, amit a téli idő kicsit megnehezít. Ezért szükséges a jó túrabakancs és túrabot. Elhaladunk a Castelul Templul Cavalerilor nevű szálloda mellett, onnan indul a piros pont jelzés a szoros délkeleti, Nyírmező (Poiana Aiudului) felőli kilátójához. Sziklás oldalon kanyarog felfelé az ösvény, egyre feljebb jutunk, egyre jobban rálátunk a szorosra és a Nagyenyed felé vezető országútra, amelyen túl a Maros völgyét fehér pára borítja. Északkeleti irányban a szoros másik oldalát és a 779

m Rachiș-csúcsot látjuk. Nyugat felé mély völgyek szabdalta erdős hegyoldalak, az Inzel-, a Drăgoiu- és a Bedellő-patak völgye, ezeken a völgyeken el lehet jutni a Remetei-sziklaszoros felé haladó gerincútra, vagy akár a Butan-kő (1052 m) kettős csú-

A Kőközi-szoros robusztus sziklafalai között, háttérben a szállodával

csára. Felettük a Pilis piramis alakú 1250 m magas csúcsa látszik az erdővel borított hegyhátak felett. Csodáljuk a kilátást, fényképeket készítünk, majd elindulunk a jelzésen tovább a gerinc másik végén, a Gyertyános falu feletti Csetátye kilátó felé. Az ösvény egy darabig egyenesen halad, majd ismét emelkedni kezd. Megjelenik a sárga sáv jelzés, egy darabig együtt halad a piros ponttal, majd a tetőn a sárga eltér a Bedellő és Szolcsva felé, a piros pont pedig ellenkező irányba fordul és a tetőn levő kilátóhoz vezet. „Mily csodás látvány tárul innen fel a szorosra, melynek leirhatatlanul nagyszerű madártávlati képe tűnik fel; a sziklák roppant halma között csak az a szűk kanyargó völgy képezi az ember egyedüli útját; a többi mind a természet nagyszerűségének oltárát ékíti, azok a megdöbbentő sziklaóriások mind ez oltár szoborékeit alkotják” – írja róla Orbán Balázs (Székelyföld le-

írása, XXVI. A Kőköze vagy Kőszoros). De vegyük sorba a látnivalókat: alattunk a mélyben Torockógyertyános háza, kicsit távolabb, északnyugatra, Bedellő (Izoarele) falu, ahonnan a Kövespatak (Plaiului)-szoroson keresztül fel lehet jutni a Bedellő platójára és a Sárkánykapuhoz a piros kereszt jelzésen. Messzebb a dombtetőn a Torockószentgyörgyi vár romjai látszanak, alatta Torockószentgyörgy település. A vár alatt turistautak vezetnek fel a Bedellőre, a Szilas-patak szorosához és a vízeséshez (kék sáv),

így kihasználva a szép havas napokat, január 20-án a kolozsvári Hója-erdőbe tervezzük sétát. A Gruia-tetőről indulunk, a gerincen haladó útról szép kilátás nyílik a városra. Eljutunk a Török-vágáson lévő falumúzeumig. A Hója domboldalának egyik kiemelt pontján a 18. század végén állították fel a szőlősgazdák védőszentjének, Szent Donátnak a szobrát. Később, a 19. században született meg a Török-vágás Donát-mondája. A történet szerint Donát megmentette a várost az ostromló törököktől, akik el akarták terelni a Kis-Szamos

Január 30-án a Brüll-kilátóra vezet kirándulást Csorba Anna túravezetőnk. A monostori végállomástól kezdjük gyalogtúránkat a Szent János-kút felé vezető úton. A lőteret elhagyva a völgy felé haladó földúton megyünk tovább, bal oldalán, az erdő felől drótkerítés zárja el az erdőben haladó csendes, szép erdei székertut, sokszor jártunk itt régen a Binder-forrás és a Brüll-kilátó felé. A kerítés egy részén leszakadt a drótháló, így elindulunk felfelé a régi úton, elhaladunk az egykori Binder-forrás mellett. A fölfelé vezető ösvényen elérjük a Bartha-tetőt, innen már rövid séta a Brüll-kilátó, amely a Dumbrava-gerinc legszebb kilátópontjaként egyik kedvenc kirándulási helye volt a hajdani kolozsvári természetjáróknak, akiket asztal, padok és tűzhely várt. Sajnos mára ezeknek nyoma sincs, a közeli erdőből is sok fát kivágtak. Szerettük ezt a kedves tisztást. Előttünk a Gorbó-völgy, a meredek, füves oldalban nyár elején árvalányhaját lenget a szél. A kilátópontot jelző tábla már évek óta eltűnt, csak a szép kilátás maradt meg. A Brüll-kilátó elnevezését az EKE egykori alelnökéről, Brüll Emánuel (1884–1951) református teológiai tanárról kapta. „Akik ismerték Brüll Emánuel, tudják, hogy szenvedélyesen szerette a természetet. Nemcsak a tanítási színpadon, sokszor hétköznap is kiment a természetbe. Tudatosan vallotta, környezetében élőszóval és ezen túl a toll meggyőző erejével is hirdette, hogy az embernek nem szabad kiszakadnia a természetből, a szellemi munkásnak meg éppen szüksége van a szabályos időközökben, ütemesen megisméltendő kikapcsolódásra mind a testi, mind pedig a szellemi rugalmasság megőrzése érdekében.” – írta róla Szabó T. Attila (Nyelv és múlt). A Brüll-kilátóhoz egész közel található az erdő lombjai alatt a Slamovics-ház, mellette fedett pihenőhelyet építettek a kirándulók. Sokszor meghúzódhattunk ott, ha eső esett, nagy melegben árnyékában kerestünk menedéket. A Slamovics-házhoz piros háromszöggel jelzett turistaút is vezetett, amelyet nemrég felújítottak. A Papok-rétjétől a Cérna-forrás felé megyünk, onnan pedig a Monostor lakónegyedbe.

A SZERZŐ FELVÉTELE

a Havas-patak völgyén (kék kereszt, majd piros sáv). Szépen látszik a Bedellő gerince és az Ordaskő, a Székelykő takarja a 884 méter magas Data szikla, amelyre Gyertyánosról szintén turistajelzés vezet fel, egy részen sodronyt is húztak, hogy megkönnyítse a feljutást.

Csodálatos a Kőköz kilátójáról elénk táruló panoráma. Több időt is eltöltöttem itt, de a tetőn erősen fúj a hideg szél. A kilátó közelében levezet egy meredek ösvény az erdőn keresztül, érintve egy barlangot is, onnan kőfolyáson lehet lejutni a szorosba. De a hideg szél miatt visszafelé a szélvédett oldalt választjuk, ott a napsütés már kicsit meg is olvasztotta a havat, és a sárga jelzésen leereszkedünk mikrobuzsunkhoz. Hazafelé megcsodáljuk a délutáni nap fényében csillogó, fehérbe öltözött Székelykőt.

Még nem tudjuk, meddig tart a tél, de most a januári időjárás kellemes a téli túrázásra.

vizét. Most az 1970-es években megrongálódott, azóta restaurált szobor a Néprajzi Múzeum Hója-tetői szabadterei részlegének területén látható.

Az erdő szélén, a domboldalon gyerekek szánkóznak. A Hója-erdő kiterjedése megközelítőleg 295 hektár, legmagasabb pontja az 506 méter magas Kányafő. Sajnos ez alkalommal nincs szerencsénk szép kilátáshoz, mert míg odaérünk, köd ereszkedik le és mindent beborít. Tovább folytatjuk utunkat az erdőben a Kerek-tisztásig, amely az állítólagos paranormális jelenségekről lett nevezetes (1968-ban megjelent egy ufó ábrázoló fénykép, 1995-ben pedig Adrian Pătruț *Fenomenele din pădurea Hoia-Baciu* című könyve). A tisztáson tartunk ebédszünetet, majd a gerincen, az erdőszélen térünk vissza a Kányafőig, és beereszkedünk a Donát negyedbe. Visszafelé jövet a ködöt mintha kisperték volna a Szamos völgyéből, olyan tiszta lett a kilátás.

Válaszd a Gyopárnak kincs, neked ajándék

■ Három egyéves előfizetést sorsol ki a magát az egykori Erdély folyóirat utódaként meghatározó, kéthavonta megjelenő Erdélyi Gyopár azok között, akik részt vesznek felmérésében, amely elsősorban arra kíváncsi, a természetjáró, környezettudó erdélyiek milyen tartalmakat olvasnának szívesen a lapban. Aki nevét is adja véleményéhez, az részt vesz a nyereményjátékban. Beküldési határidő: 2022. március 1. A kérdőív kitölthető: a mellékelt QR-kód beolvasásával; itt: eke.ro/felmeres/; az Erdélyi Kárpát-Egyesület Facebook-oldaláról; nyomtatott formában és beküldhető postán (Asociația SCA – EKE, O. P. 1, C. P. 41, 400750 Kolozsvár), e-mailben (gyopar@eke.ro), WhatsAppon (0723-159000).

Minden az EKE-síversenyekről Gyerekeknek, családoknak és örökifjaknak

Ahogy a sízés szerelmesei az elmúlt években már megszokhatták, március első hétvégéjén ismét élettel telik meg a kisbányahavas Buszkát üdülőtelep, ahol pajtások, osztálytársak, szülők, nagyszülők szurkolnak egymásnak a Felkészülni, vigyázz, kész, rajt!-ot követően, a célban pedig nagy ölelésekkel jutalmazták az ügyes lesiklást. Idén március 5-én szervezi meg a kolozsvári EKE a nagykorúvá cseperedett gyereksíversenyt, ahova újdonságként 15 és 16 évesek jelentkezését is várják, március 6-án pedig a Hangay Oktáv Családi Síverseny harmadik kiírásán a gyerekek és fiatal szüleik mellett az örökifjú nagyszülők is megmutathatják ügyességüket a havon. Ha felkészültetek a tél utolsó nagy közösségi élményére, regisztráljatok március 1-ig!

KISMIHÁLY BOGLÁRKA

Amikor 18 évvel ezelőtt megszületett a gyereksíverseny gondolata kincses városunkban, az ötletgazdák talán álmodni se mertek arról, hogy 2022-ben a rendezvény nagykorúsítását ünneplhetik. Ennek öröme a szervezőcsapatnál úgy döntöttünk, hogy idén kitoljuk a 14 éves korhatárt, és a 15–16 éves „kiöregedett” versenyzőket is visszacsalogatjuk a pályára, hogy ne kelljen eny nyire fiatalon visszavonulniuk. Másik újdonság, hogy a verseny a kék pályáról átköltözik a piros pályára, amely a szurkoló barátoknak, szülőknél, nagyszülőknek is könnyen megközelíthető a két pályát összekötő alig 350 m hosszú ösvényen. A szervezőcsapat lelkesedése viszont változatlan, így abban reménykedünk, hogy a tavalyi létszámcsökkenés után idén ismét megközelítjük a 100-ast, hogy minél többen részesüljünk ebben a felejthetetlen közösségi élményben, hiszen a rendezvény nemcsak a versenyzésről szól, hanem a szabadban eltöltött minőségi időről, a testi-lelki feltöltődésről is.

A gyereksíversenyen 17. életévüket még be nem töltött gyerekek indulhatnak hat különböző korcsoportban, kü-

tathatjátok ügyességeteket a Hangay Oktáv Családi Síversenyen, amely bár még csak háromévesnek való gyerekcipőben jár, egyik korosztályt sem „diszkriminálja”. A családi síversenyen 2, 3, 4 és 5 vagy ennél több tagú csapatok indulhatnak, amelyeknek tagjai ugyanazon családhoz és ezen belül legalább két generációhoz tartoznak (pl. szülő-gyerek, nagyszülő-unoka stb.). Tehát itt a lehetőség, hogy a szülő és nagyszülő is siléct ragadjanak és a szurkoló szerepéből átcúszszanak a versenyző szerepébe. Sajnos egy családból származó, de csak egy generációhoz tartozó személyekből alkotott csapatot (pl. csak férj-feleség vagy csak testvérek) nem lehet benevezni, ezért fontos, hogy a generációk meggyőzzék egymást a részvételről. Regisztrálni az alábbi linken lehetséges március 1-jén, kedden déli 12 óráig: csaladisi.ekekolozsvar.ro/nevezes.

■ Helyszín: Kisbányahavas üdülőtelep, Buszkát sípálya, dátum: 2022. március 6., vasárnap, 11 óra.

Nagyon fontos, hogy közvetlenül a regisztráció után ellenőrizték a postafiókokat, és amennyiben nem kapjátok meg a visszaigazoló e-mailt, vegyétek fel velünk a kapcsolatot. További információért látogassatok el a síversenyek weboldalára és tekintsetek meg a Szervezési információk, valamint Versenyszabályzat menüpontokat, ahol minden kérdésedre választ taláhattok. Emellett a siverseny@ekekolozsvar.ro e-mail-címre is írhattok nekünk. A versenyekért felelős szervező: Veres Ágnes.

■ Helyszín: Kisbányahavas üdülőtelep, Buszkát sípálya, dátum: 2022. március 5., szombat, 11 óra. Kérünk, érkeztek hamarabb, hogy legyen időtök a bejelentkezés véglegesítésére a helyszínen felállított regisztrációs irodánál.

Amennyiben a korhatár kitolásával sem illetek bele a korcsoportok valamelyikébe, akkor sem kell elkeserednetek, hiszen vasárnap, március 6-án mindannyian megmu-

Márciusi bakancslista

- **Március 2. (szerda):** Hagyományos séta a Páter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Március 5. (szombat):** XVIII. EKE-gyereksíverseny (17 év alattiaknak). Részletek a bal oldali cikkben. ♦ Monostori fenyves – Erzsébet-forrás – Szénégető – Cérna/Vadász-forrás (szalonna és egyéb disznóságok sütése): 13 km, 350 m szintkülönbség. Találkozás 9 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Kiss János. ♦ Gyalogtúra az Őzek-völgyében (16 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Barabás Ibolya.
- **Március 5-6. (szombat-vasárnap):** autóbuzsós kirándulás a hehupás vén Szilágyba, Ady- és Toldi-emlékek. A következő településeket keressük fel: Zilah, Kraszna, Szilágyosomlyó, Szilágynagyfalva, Somlyóújfalva, Szilágyolompért, Selymesilosva. További részletek a honlapon. Indulás: 7 órakor a Fliptől. Szervező: Kovács D. Zsuzsa.
- **Március 6. (vasárnap):** Hangay Oktáv Családi Síverseny – III. kiírás. Részletek a bal oldali cikkben. ♦ Kirándulás a Révi-szorosba (14 km, 600 m szintkülönbség). Találkozás 7 órakor az állomáson, utazás TFC-vonattal. Szervező: Szima Márton.
- **Március 9. (szerda):** Nőnap túra a Cérna-forráshoz (8 km), madzagos fotókiállítás március 8. alkalmából. Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János, fotókiállítás: Bozsoki Adrienn.
- **Március 12. (szombat):** Gyalui-havasok: Tőzike-oldal – tőzikevirágzás (17 km, 700 m szintkülönbség) kiskocsikkal. Bejelentkezni telefonon. Szervező: Kiss János. ♦ Körösbánlaka – Köröskanyar és a Nagy Magyar-barlang – Vársonkolyos (12 km). Találkozás 7.20 órakor a vonatállomáson (CFR-személyvonat indul 7.48 órakor). Szervező: Pál Gyöngyi.
- **Március 13. (vasárnap):** Maros-völgyi fatörzsbárányok nyomában (gyalog 9-11 km), autóbuzsós kirándulás. Részletek a honlapon. Szervező: Szima Márton.
- **Március 16. (szerda):** Hagyományos séta az István-forráshoz (9 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Március 19. (szombat):** 20 bükki forrás hagyományos körtúrája – Új útvonal! (18 km, 600 m szintkülönbség). Találkozás 8.45 órakor az M16-os román opera melletti megállójában. Szervező: Kiss János. ♦ EKE-forrás – Gorbó-völgy (20 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Fazakas Ferenc.
- **Március 20. (vasárnap):** Páter-forrás (22 km). Találkozás 9 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Csorba Anna.
- **Március 23. (szerda):** Hagyományos séta a Rejtett-forráshoz (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Március 26. (szombat):** Gyalui-havasok: Hidegszamos Üzem – Bátorana-csúcs (1208 m) – tavaszi sáfrány (krókusz) virágzása (17 km, 1000 m szintkülönbség) kiskocsikkal. Bejelentkezni telefonon. Szervező: Kiss János.
- **Március 27. (vasárnap):** Kerékpáros túra a Berettyó-forráshoz, tőzike-fényképezés (60 km, 800 m szintkülönbség). Utazás Csucsáig/Csucsától TFC-vonattal (találkozás 06.45-kor a kolozsvári vasútállomáson) vagy kisaúttal. Szervező: Szima Márton.
- **Március 28-30. (hétfő-szerda):** Vári László-émléktúra a Vlegyászára. Szervező: Szilágyi András. Bejelentkezni telefonon.
- **Március 30. (szerda):** Hagyományos séta a Páter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.

Áprilisi előzetes:

- **Április 2. (szombat):** Autóbuzsós kirándulás: Feketeerdő, Magaslak, medvehagymaszüret. További részletek a honlapon. Indulás: 7 órakor a Fliptől. Szervező: Kovács D. Zsuzsa.
- **Április 22-25. (péntek-hétfő):** Négy napos kerékpáros kirándulás Tiszafüred környékén fürdéssel összekötve. Részletek az egyesület Facebook-oldalán. Szervező: Szima Márton.

■ **Figyelem!** Mindenkit megkérünk, hogy a túrákon tartsa be a közegészségügyi óvintézkedéseket, valamint a hatóságok és egészségügyi szervek utasításait! Mivel járványügyi szempontból a következő időszakot is a bizonytalanság fogja jellemezni, és bármikor életbe léphetnek újabb korlátozások, a változtatás vagy a túrák lemondásának jogát mindvégig fenntartjuk. Emellett minden túrára szükséges előre bejelentkezni a túravezetőknél vagy a honlapon közzétett online űrlap kitöltése által.

Ügyfélszolgálat

Hétfőtől péntekig 10–16 óra között (Kolozsvár, Magyar/1989. december 21. utca 116., az udvarban a bal oldali épület). Irodavezető: Kismihály Boglárka (0771-535848). Pénztár: az ügyfélszolgálati irodában. További naprakész információk a honlapon (ekekolozsvar.ro) vagy az egyesület Facebook-oldalán (EKE – Kolozsvár 1891).

Túravezetők, szervezők elérhetőségei

Barabás Ibolya 0740-560742
 Bozsoki Adrienn 07-47049433
 Csorba Anna 0740-407652
 Fazakas Ferenc 0752-640319
 Kiss János 0364-807639
 Kovács D. Zsuzsa 0747-070790
 Pál Gyöngyi 0742-373546
 Szabó János 0757-220682
 Szima Márton 0766-703575
 Szilágyi András 0742-625130
 Elnök: Kovács Diószegi Zsuzsa 0747-070790
 Titkár: Branea Róbert 0723-400496
 Irodavezető: Kismihály Boglárka 0771-535848

2022. március 6. • vasárnap • 11 óra • buszkáti sípálya